

Саветодавна комисија за људска права

ТСС зграда Д-12, седиште мисије УНМИК-а, Приштина, Косово, електронска пошта hrar-unmik@un.org, телефон +381 (0)38 504 604 локал 5182

ОДЛУКА

Датум усвајања: 15. септембар 2011. године

Предмет бр. 341/09

Н.П., Д.П., Д.К., Б.П., Л.Ј., Д.Л. и С.П.

против

УНМИК-а

Саветодавна комисија за људска права, на заседању одржаном **15. септембра 2011. године**,
уз присуство следећих чланова:

г. Марека НОВИЦКОГ, председавајућег
г. Пола ЛЕМЕНСА
гђе Кристин ЧИНКИН

Уз помоћ
г. Андреја АНТОНОВА, извршног службеника

Узевши у обзир изнад поменути жалбу, уложену сагласно члану 1.2 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12, од 23. марта 2006. године о оснивању Саветодавне комисије за људска права,

Након већања, одлучила је следеће:

I. ПОСТУПАК ПРЕД КОМИСИЈОМ

1. Жалба је уложена 9. септембра 2009. године и уписана је 4. децембра 2009. године.
2. Дана 9. марта 2011. године, Секретаријат Комисије је добио додатне информације од првог жалиоца путем телефона.

II. ЧИЊЕНИЦЕ

3. Жалиоци су чланови породице г. Д.П.-а, становника Косова који је убијен 19. јуна 2006. године у свом стану у општини Клина.

4. Дана 17. јуна 1999. године, Д.П. је протеран са своје имовине, која се састојала од куће и пољопривредног земљишта у Општини Клина, од стране непознатих особа и преселио се у Србију. Бивши комшија г. Д.П.-а, г. Ј.Е., је 2001. године натерао непознате станаре да напусте имовину Д.П.-а, почео сâм да се уселјава у кућу, да обрађује земљиште и контактирао је г. Д.П.-а да би се договорио о куповини имовине. Није дошло до споразума између страна.
5. Г. Ј.Е се уселио у имовину г. Д.П.-а и обрађивао земљу од 2001. до маја или јуна 2005. године. У то време, г. Д.П. се вратио на Косово у саставу организованог програма за повратак и сусрео се са г. Ј.Е.-ом да разговарају о имовини. Током разговора, договорили су се да г. Ј.Е. напусти кућу г. Д.П.-а и да поделе жетву коју је г. Ј.Е. засадио на земљишту г. Д.П.-а.
6. Међутим, наводно је дошло до спора после овог првог сусрета. Наредног дана, г. Ј.Е. је пријавио крађу трактора и аутомобила и оптужио г. Д.П.-а за овај злочин. Г. Ј.Е. је касније повукао оптужбу пред полицијом. Жалиоци тврде да је породица Ј.Е.-а наставила да показује интересовање за куповину имовине г. Д.П.-а како би га одговорили да прода земљиште неком другом већ само породици г. Ј.Е.-а. Дана 14. јуна 2006. године, г. Д.П. је продао део своје имовине извесном г. Н.Г.-у.
7. Дана 19. јуна 2006. године, г. Д.П. је убијен у свом стану. Након убиства косовска полиција је спровела увиђај, укључујући испитивање г. Ј.Е.-а и других чланова његове породице.
8. Дана 23. априла 2008. године, Међународни јавни тужилац у Пећи је жалиоцима послао обавештење о крају истраге, назначавајући да истрага није довела до идентификовања особе или особа које су починиле убиство, доводећи у питање могућност поновног покретања истраге на иницијативу полиције или приликом доставе нових информација које би могле идентификовати одговорну особу или особе. Обавештење је жалиоцима такође давало до знања да имају право да сами покрену кривичну истрагу као додатну оптужницу према члану 62 Привременог правила о кривичном поступку Косова. Ако жалиоци одлуче да спроведу своја права да покрену додатну оптужницу, то треба да ураде у року од осам дана од пријема обавештења о престанку истраге. Жалиоци тврде да су примили обавештење у року од осам дана од датума обавештења, као што одређује закон.
9. Жалиоци нису поднели додатну оптужницу. Они тврде да су за њихов пропуст да то ураде заслужни адвокати, по националности Албанци, који нису били вољни да их заступају у таквој оптужници.

III. ЖАЛБЕ

10. Жалиоци тврде да је дошло до повреде члана 6 Међународног споразума о грађанским и политичким правима (ICCPR) (право на живот), на основу пропуста УНМИК-а да заштити право на живот г. Д.П.-а и да кривично гони осумњиченог.

11. Они такође тврде да је дошло до повреде члана 10 Универзалне декларације о људским правима (правично и јавно саслушање од стране независног суда), члана 6 Европске конвенције о људским правима (ЕКЉП) (право на правично суђење) заједно са чланом 14 ЕКЉП (забрана дискриминације приликом уживања права из ЕКЉП), члана 1 Протокола бр. 12 ЕКЉП (општа забрана дискриминације), члана 14 ИССПР (једнакост пред судовима) и члана 26 ИССПР (једнака заштита пред законом и забрана дискриминације). Према наводу жалилаца, УНМИК није гарантовао г. Д.П.-у слободу кретања и није заштитио његово право на живот због његовог националног порекла, није оптужио осумњиченог због његове националности, и благонаклоније се опходио према кривичним истрагама против жртава етничких Албанаца него према оним које се односе на жртве етничких Срба.

IV. ПРАВО

12. Пре него што почне да разматра меритум предмета, Комисија мора прво да одлучи да ли да прихвати предмет, узимајући у обзир критеријуме прихватљивости из чланова 1, 2 и 3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12.

13. Жалиоци се жале, у суштини, да власти нису успеле да спроведу адекватну кривичну истрагу у вези убиства г. Д.П.-а због дискриминације. Они такође тврде да је г. Д.П. био дискриминисан још током живота.

14. Утолико што се жалиоци позивају на дискриминацију коју је наводно претрпео г. Д.П. пре своје смрти, Комисија подсећа да се жалба не може поднети у име преминуле особе, јер она није у могућности, чак и преко представника, да поднесе жалбу Комисији. Не може се рећи да су сами жалиоци претрпели дискриминацију. Стога следи да су жалбе које се тичу дискриминације према г. Д.П.-у пре његове смрти неприхватљиве *ratione personae* (видети пресуду Саветодавне комисије за људска права (ХРАП), Н.М. и остали, бр. 26/08 од 5. јуна 2009., § 25; такође видети, на пример, одлуку Европског суда за људска права (ЕСЉП), Гавриелидоу против Кипра, бр. 73802/01 од 13. новембра 2003.; ЕСЉП, Гурлесен против Турске, бр. 15573/03, одлука од 29. априла 2008.).

15. Тачно је да особа са захтеваним статусом блиског сродника или наследника поседа преминулог може да поднесе захтев као законити наследник или у име преминулог и, у одређеним околностима, у своје име – на своје име као жртве. Могућност да се поднесе жалба у таквим околностима постоји у специјалним случајевима као што је наводна повреда члана 2 ЕКЉП (право на живот) (видети за пример, ЕСЉП, МакКан и остали против Велике Британије, пресуда од 27. септембра 1995., Публикације суда, серија А, бр. 324; ЕСЉП, Х против Француске, пресуда од 31. марта 1992., Публикације суда, серија А, бр. 234-С).

16. Утолико што жалиоци тврде да надлежне власти нису успеле да заштите живот г. Д.П.-а и нису успеле да спроведу одговарајућу истрагу поводом његовог убиства и да је тај неуспех уследио због етничке дискриминације, Комисија подсећа да су жалиоци добили обавештење о завршетку истраге од Међународног јавног тужиоца у року од осам дана од његовог доношења (23. април 2008.), а тиме и не касније од 1. маја 2008. године. Жалиоци су поднели жалбу пред Комисијом 9. септембра 2009. године.

17. У складу са чланом 3.1 УНМИК-ове Уредбе бр. 2006/12, Комисија сме само да се бави стварима у року од шест месеци од дана доношења коначне одлуке. Сврха правила од шест месеци је да промовише правну сигурност и да обезбеди да се предмети који покрећу питања према УНМИК-овој Уредби бр. 2006/12 решавају у разумном временском року (видети, ХРАП, *Ранко Васић*, бр. 02/07, друга одлука од 6. августа 2010., § 22).
18. Док је са једне стране често тешко да се одреди тачка када почиње да тече период од шест месеци, у погледу жалби које се тичу наводно неделотворне истраге, Комисија налази да, тамо где је стварно спроведена званична истрага и где је накнадно она завршена слањем законског обавештења о завршетку истраге, период од шест месеци у коме жалилац може да поднесе жалбу код Комисије почиње да тече од датума пријема таквог обавештења. Немогућност да пронађу адвоката који би представљао њихове интересе, није спречавало жалиоце да пошаљу обавештење властима да намеравају да наставе са додатном оптужницом док траже адвоката који би наставио са истрагом. Дакле, релевантни датум почетка шестомесечног периода је најкасније 1. мај 2008. године.
19. С тим у складу, будући да је тренутна жалба поднета Комисији више од шест месеци након што су жалиоци примили писмену одлуку да се заврши са истрагом, жалбе које се тичу наведеног неуспеха да се заштити право на живот г. Д.П.-а и да се спроведе одговарајућа истрага, као и жалбе на дискриминацију у вези са тим, не спадају у временски рок који је одређен чланом 3 УНМИК-ове Уредбе бр. 2006/12.

ИЗ ОВИХ РАЗЛОГА,

Комисија, једногласно,

ПРОГЛАШАВА ЖАЛБУ НЕПРИХВАТЉИВОМ.

Андреј АНТОНОВ
Заменик извршног службеника

Марек НОВИЦКИ
Председавајући